

CONCEPTES AVANÇATS DE SISTEMES OPERATIUS (CASO)

Facultat d'Informàtica de Barcelona, Dept. d'Arquitectura de Computadors, curs 2014/2015 – 2Q

Pràctiques de laboratori

Mach i GNU Hurd

Material

Un cop teniu el vostre sistema funcionant correctament, farem la instal·lació del sistema operatiu Debian/GNU Hurd en un entorn virtualitzat mitjançant Qemu.

Una petita història sobre Hurd:

<http://www.linuxuser.co.uk/features/whatever-happened-to-the-hurd-the-story-of-the-gnu-os>

Instal·lació de Qemu

Instal·leu el Qemu per x86_64 (64-bits) i i386 (32-bits). Podeu fer la instal·lació de binaris pel vostre sistema.

Un cop instal·lat, comproveu que podeu executar les comandes 'qemu-system-i386' i 'qemu-system-x86_64'.

Instal·lació de Debian/GNU Hurd

Ara instal·larem Debian/GNU Hurd per executar-lo dins l'entorn virtual del qemu en mode 32 bits. Seguiu les instruccions de:

<http://www.gnu.org/software/hurd/hurd/running/qemu.html>

Per engegar el qemu amb Hurd, feu servir una comanda com aquesta:

```
$ qemu-system-i386 -m 1024 -net nic,model=rtl8139 -net user,hostfwd=tcp::5555-:22 \  
-drive cache=writeback,index=0,media=disk,file=debian-hurd-20140529.img
```

Podeu posar-la en un shell script per facilitar arrencar-lo més endavant.

Un cop ha arrencat, entreu com a `root` i poseu-vos un password, que per defecte el sistema de la màquina virtual no en porta. Hi ha també un usuari `demo`, que podeu fer servir per fer les proves com a usuari normal no administrador. Poseu-li password també, per poder entrar des del host per ssh.

El teclat de la consola no estarà ben assignat, podeu fer:

```
$ dpkg-reconfigure keyboard-configuration
```

i seleccionar el teclat espanyol. Entreu a l'eina de configuració i feu-ho així:

- Seleccionau el teclat Generic 105-key (Intl) PC
- A keyboard layout seleccionau l'última opció: other
- Busqueu el teclat "Spanish" i seleccionau-lo
- Seleccionau l'opció Spanish - Catalan
- Accepteu els valors per defecte per les tecles AltGr, Compose i la combinació Ctrl-Alt-Backspace (compte perquè aquesta darrera l'agafarà el gestor del host i ho podeu perdre tot).

Per carregar la nova configuració del teclat, feu:

- `/etc/init.d/hurd-console restart`

Amb l'opció "-net user,hostfwd=tcp::5555-:22" que li heu passar al qemu, aquest redirigeix el port 5555 del host al port d'SSH de la màquina virtual, amb la qual cosa, podeu usar *secure shell* per connectar-vos-hi. Feu:

`$ ssh -p 5555 root@localhost # opció recomanada per treballar i disposar de diverses sessions`

(Pel curs 14-15/2q, aquest canvi no cal...

Per a que això funcioni haureu de permetre-ho en el fitxer de configuració del sshd:

```
/etc/ssh/sshd_config
...
PermitRootLogin yes
...
```

I fer-li un reset al servei: `$ /etc/init.d/ssh restart`

)

També podeu usar aquest port per realitzar transferències de fitxers entre el host i la màquina virtual:

`$ scp -P 5555 <fitxer> root@localhost: $ scp -P 5555 root@localhost:<fitxer> .`

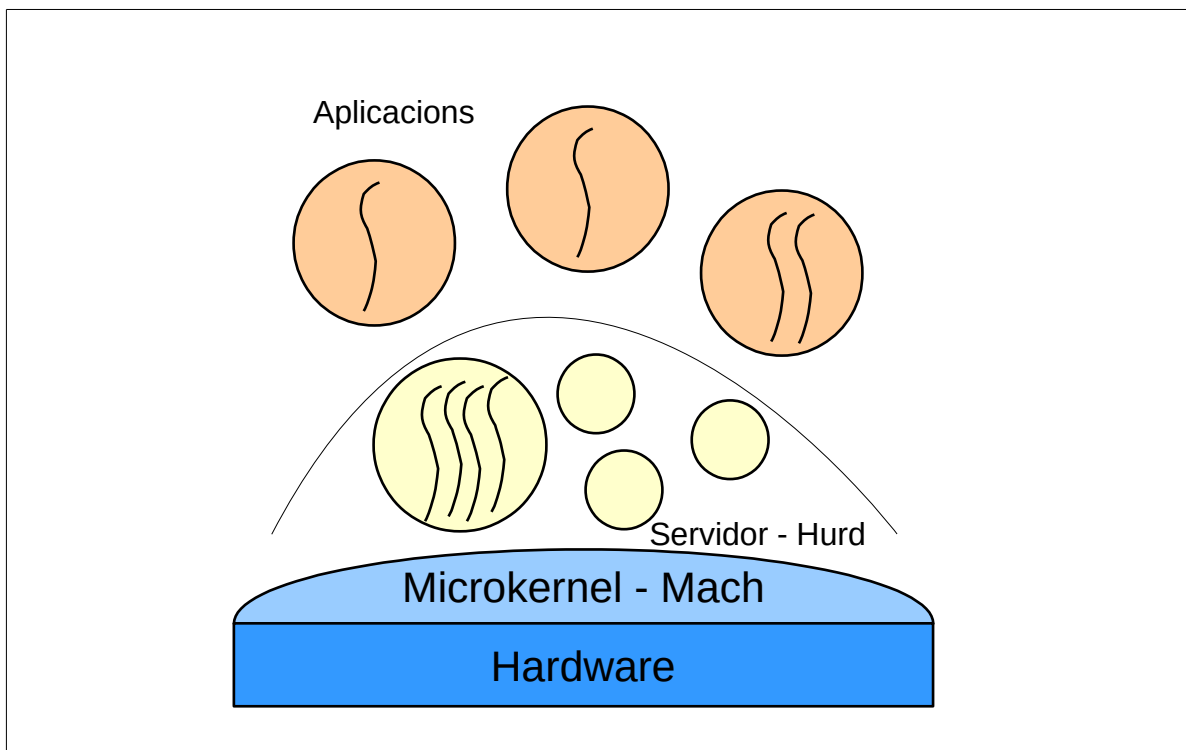
I també podeu engegar l'entorn X-Windows: `startx`, però **pot resultar una mica lent o tenir problemes amb el moviment del ratolí.**

Copieu també el codi d'exemple que us donem (codi-lab-hurd.tar.bz2)¹, on teniu també el Makefile que us permetrà compilar el codi font de tots els exercicis.

La interfície de Mach

A Hurd, tenim una estructura de sistema basada en microkernel:

1 <http://docencia.ac.upc.edu/FIB/grau/CASO/lab2014/codi-lab-hurd.tar.bz2>

En aquesta estructura hi ha dues interfícies ben diferenciades: Hurd (compatible amb UNIX) i Mach. Veieu-ne alguns exemples (indiquem la interfície de Mach en negreta):

- getpid(), **mach_task_self()**², **mach_thread_self()**³, retornen la identificació del procés, task, thread.
- fork(), **task_create()**⁴, **thread_create()**⁵, per a crear processos, tasks i threads.
- mmap(), **vm_allocate()**⁶, per demanar memòria.
- ...

En Mach, totes les abstraccions es representen per un identificador de **tipus port**. Un port és una entitat a la qual es poden enviar missatges. D'aquesta forma cada entitat té un servidor que llegeix els missatges enviats als ports que implementa i d'aquesta forma es poden fer operacions sobre elles. Com podeu veure en el manual del Kernel Interface, hi ha algunes entitats més que en UNIX:

- port (comunicacions)
- vm (virtual memory, o gestió de l'espai d'adreces)
- memory_object (mapeig de dades sobre l'espai d'adreces, o gestió de la memòria virtual)
- thread (flux d'execució)
- task (entorn de procés)
- host (gestió de la màquina)

² http://docencia.ac.upc.edu/FIB/grau/CASO/slides2015/kernel_interface.pdf (pàg 194)

³ << (pàg. 161)

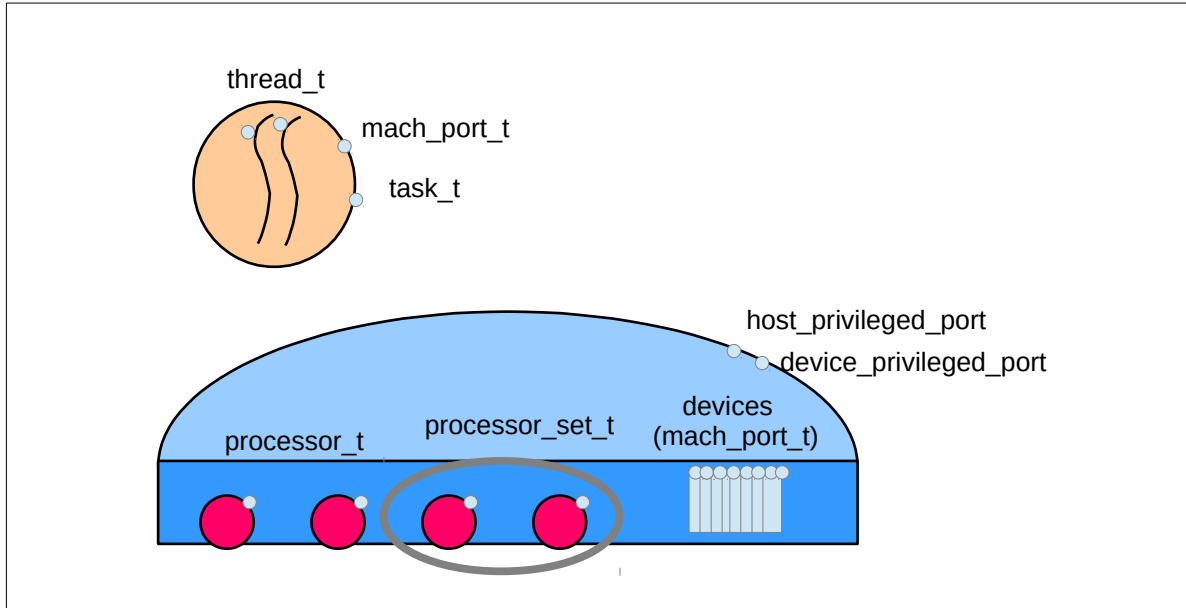
⁴ << (pàg. 195)

⁵ << (pàg. 166)

⁶ << (pàg. 74)

- processor_set (conjunt de processadors)
- processor (processador)
- device (gestió de dispositiu)

Aquesta seria la representació de les abstraccions del sistema, incloent els seus ports identificadors:

Exemple: com obtenir la llista de processadors. Per aconseguir la llista de processadors cal utilitzar la crida **host_processors**⁷. Aquesta crida té la següent interfície:

```
kern_return_t host_processors (mach_port_t host_priv,
                              processor_array_t* processor_list,
                              mach_msg_type_number_t* processor_count);
```

On *host_priv* és el *host_privileged_port*. La crida torna la llista de processadors en una taula (*array*) de memòria reservada des del sistema, en l'espai d'adreces del procés, i el número de processadors que controla el sistema. Les crides a Mach que tornen informació reservant memòria d'aquesta manera les podeu identificar en el manual del Kernel Interface perquè:

- El paràmetre que retorna la informació està especificat com “[out pointer to dynamic array of <tipus de dades elemental que retorna>]”
- El paràmetre que retorna la quantitat d'elements retornats s'especifica com “[out scalar]”. Si la memòria l'ha de proporcionar l'aplicació, llavors aquest darrer paràmetre és “[in/out scalar]” i s'utilitza en entrada per indicar al sistema la quantitat d'elements que caben en la memòria proporcionada i en sortida del sistema, aquest ens indica quants elements hi ha copiat realment.

Hi ha una crida a sistema especial per obtenir els ports privilegiats, en particular el *host_privileged_port*: *get_privileged_ports*. Aquesta crida va al servidor de Hurd, que comprova si el procés té privilegis suficients per tornar-li o no els ports privilegiats. En el nostre cas, si el procés que fa la crida no és de l'administrador (root), la crida no li retornarà els ports, sino aquest error: *Error getting privileged ports (0x40000001), Operation not permitted*. **Recordeu que és molt important comprovar els errors que ens poden tornar les crides que fa el nostre programa.**

⁷ http://docencia.ac.upc.edu/FIB/grau/CASO/slides2015/kernel_interface.pdf (pàg 227)

```

#include <mach.h>
#include <mach_error.h>
#include <mach/mig_errors.h>
#include <mach/thread_status.h>
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <hurd.h>

// compile with gcc -D_GNU_SOURCE -O proc.c -o proc

    processor_array_t processor_list = NULL;
    mach_msg_type_number_t processor_listCnt = 0;

int main ()
{
    int res, i;
    mach_port_t host_privileged_port;
    device_t device_privileged_port;

    res = get_privileged_ports(&host_privileged_port, &device_privileged_port);
    if (res != KERN_SUCCESS) {
        printf ("Error getting privileged ports (0x%x), %s\n", res,
            mach_error_string(res));
        exit(1);
    }

    printf ("privileged ports: host 0x%x devices 0x%x\n",
        host_privileged_port, device_privileged_port);

    printf ("Getting processors at array 0x%x\n", processor_list);

    res = host_processors(host_privileged_port,
        &processor_list, &processor_listCnt);
    if (res != KERN_SUCCESS) {
        printf ("Error getting host_processors (0x%x), %s\n", res,
            mach_error_string(res));
        exit(1);
    }

    printf ("        processors at array 0x%x\n", processor_list);
    printf ("processor_listCnt %d\n", processor_listCnt);

    for (i=0; i < processor_listCnt; i++)
        printf ("processor_list[%d] 0x%x\n", i, processor_list[i]);
}

```

Exercicis

1. Comproveu que el programa proc.c funciona correctament per l'usuari root, però dóna l'error indicat anteriorment si l'executa un usuari no privilegiat.
2. Modifiqueu el programa proc.c per obtenir la informació del processador: processor_basic_info, estructura que trobareu al fitxer <mach/processor_info.h>.
3. [opcional] Feu un nou programa que actuï com un 'ps', que llisti les tasks que estan corrent (o que estan aturades) en el sistema. Anomeneu-lo 'mps'.

Ajuda, aquestes són les crides que heu de fer servir: **get_privileged_ports**, **processor_set_default**, **host_processor_set_priv**, **processor_set_tasks**, **task_info**. Podeu usar també la rutina Print_Task_info proporcionada en el fitxer print-task-info.c.

4. [opcional] Feu un programa "mtask" que rebí una primera opció [-r|-s] i una llista de processos (pids) i els aturi (-s) o els deixi continuar executant-se (-r), usant les crides **task_suspend/task_resume**.

Ajuda: busqueu una crida a Hurd que us permeti passar d'un pid al port (task_t) que identifica la task.

Exemples: `mtask -r 84 105 # fa un task_resume de les tasks que pertanyen als processos 84 i 105`
`mtask -s 58 206 87 # atura l'execució dels processos 58, 206 i 87.`

5. Feu un programa que creï un flux (**thread_create**) i li canviï l'estat (uesp, eip) amb les crides **thread_get_state** i **thread_set_state**, per engegar-lo posteriorment (**thread_resume**).

Trobareu els tipus genèrics (independents de l'arquitectura) relacionats amb el context d'un flux en el fitxer <mach/thread_status.h>. La informació específica de com és l'estat d'un thread en la nostra arquitectura i386 la trobareu a <mach/machine/thread_status.h>: struct i386_thread_state, i #defines i386_THREAD_STATE(flavor), i i386_THREAD_STATE_COUNT.

Feu que el flux executi una funció amb un bucle infinit i comproveu amb el 'top' que està consumint processador (el meu top diu %CPU 0.0, però el programa - thread - es situa dalt de tot), abans de destruir-lo (**thread_terminate**):

```
top - 18:21:45 up 10:57, 10 users, load average: 1.18, 0.87, 0.70
Tasks: 59 total, 1 running, 54 sleeping, 0 stopped, 0 zombie
%Cpu(s): 74.4 us, 0.0 sy, 0.0 ni, 25.6 id, 0.0 wa, 0.0 hi, 0.0 si
Kb Mem: 524280 total, 113028 used, 411252 free, 0 buffers
Kb Swap: 177148 total, 0 used, 177148 free, 0 cached
```

```
PID USER PR NI VIRT RES SHR S %CPU %MEM TIME+ COMMAND
1770 root 20 0 146m 728 0 R 0.0 0.1 0:00.00 thread
3 root 20 0 417m 19m 0 S 0.0 3.9 0:00.04 ext2fs
24 root 20 0 130m 976 0 S 0.0 0.2 0:00.00 procfs
```

Ara feu que el thread faci un printf(...). Per què us dóna un "bus error"? Podeu esbrinar què passa?

6. Feu un programa que creï una task (**task_create** / **task_terminate**), i li doni memòria (**vm_allocate**), per després copiar-li una pàgina de dades (**vm_write**).

Comproveu amb el programa 'mps' (fet a l'apartat 3) que la vostra task només té la memòria que li heu donat, hauríeu d'obtenir una informació com:

```
virtual size 16384
resident size 0
```

Comproveu que amb la comanda 'ps' aquesta task també es veu: `$ ps -e -o pid,stat,sz,rss,args`

```
PID Stat SZ RSS Args
1670 p 16K 0 ?
```

7. Feu un programa que accepti un pid i una adreça com a parametres, faci un **vm_read** de l'adreça donada en el procés donat i mostri la informació obtinguda.

Creieu que això mateix es pot fer en UNIX/Linux? I en Windows?

8. [opcional] Feu un programa que creï un procés amb *fork()* i faci que pare i fill es comuniquin amb un missatge de Mach, usant **mach_msg_send()** i **mach_msg_receive()**.
9. [opcional] Amplieu el programa de l'apartat 3, de forma que també mostri la informació bàsica dels fluxos de cada task.

Entregueu: Prepareu els programes i les respostes a les preguntes 2, 5, 6 i 7 per pujar-les al Racó.